No. 115. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag 26 September.

De Minister van Financien,

In ervaring gekomen zijnde dat, bij bevelvoerders van stoomboo-ten eenige onzekerheid of verschil van gevoelen bestaat, omtrent de verpligtingen door hen in sommige gevallen bij het voorbij varen van andere stoomboten of zeeschepen, krachtens de bestaande verorde-ningen in acht te nemen,

Heeft het niet ondienstig geacht, mits dezen ter kennisse der on-derscheidene belanghebbenden te brengen, of hen, voor zoo veel noodig, te herinneren:

Vooreerst, dat art. 1 van het Koninklijk besluit van 15 April 1826 (*Staatsblad n*°. 28), waarbij in sommige gevallen aan de stoomboten vrijheid wordt gegeven, om *stuurboords-wal* in plaats van *bakboords-wal* te houden, onder in achtneming der voorzorgen daarbij breed-der omschreven, eenig en alleen betreft het ontmoeten of voorbij-varen van ZEILVAARTUIGEN door gezegde stoomboten, maar niet wan-neer verschillende STOOMVAARTUIGEN elkander ontmoeten of oploopen; in welk laatste geval, krachtens het bepaalde bij art. 1 van het Koninklijk besluit van 4 September 1824 (*Staatsblad n*°. 47), de elkander tegenkomende stoomboten beide naar *bakboords-zijde* zullen moeten houden, om aan *stuurboords-zijde* te passeren, terwijl van twee stoomboten welke denzelfden koers hebben en elkander oploo-pen, de voorste naar *stuurboords-zijde* en de achterste aan *bak-boords-zijde* zal moeten houden om elkander aldus te kunnen voorbij komen.

Ten andere, dat bij eene stellige verordening van de Pruissische regering, de. 16 Januarij dezes jaars, de in Nederland van kracht zijnde voorschriften omtrent de in acht te nemen voorzorgen bij de ontmoeting of het voorbijvaren van verschillende stoomboten of van stoom- en zeilschepen, op dat gedeelte van den Rhijn, hetwelk be-neden het *Spijksche Veer* is gelegen, en derhalve bepaaldelijk daar waar de eene over tot het grondgebied van Nederland en de anderen over tot dat van Pruissen behoort, van toepassing zijn gemaakt.

's Gravenhage, den 28sten Augustus 1841.

De Minister van Financien,

ROCHUSSEN.

DE STAATSRAAD GOUVERNEUR DER PROVINCIE *Noord-Brabant*, ont-vangen hebbende eene missive van Zijne Excellentie den heere Minis-ter van Binnenlandsche Zaken, van den 11den dezer maand, n°. 214, 2e afdeeling;

In aanmerking nemende, zoo wel in sommige nieuwspapieren als in bijzondere berigten, dezer dagen is gewaagd van eene ziekelijke gesteldheid, welke zich hier en daar onder het Koren, en voorna-melijk onder de Rogge, zouden opdoen en toegeschreven wordt aan de gestadige regens, welke sedert eenigen tijd zijn gevallen, zijnde de ziekelijke korenzaden, naar men opgeeft, bekend onder den naam van hanesporen, doch eigtlijk het zoogenaamde moederkoren (secale cornutum.)

Overwegende, dat, al mogten nu ook de schadelijke uitwerkselen, welke door sommigen aan het gebruik van dusdanig ziekelijk graan tot voedsel voor menschen en dieren toegeschreven worden, voor eene verschillende beschouwing vatbaar zijn, de zaak toch allezins de aan-dacht der regering vordert;

Heeft goedgevonden en verstaan:

De Besturen der Steden en Gemeenten in deze Provincie aanteschrijven, elk voor zoo veel hun aangaat, de belanghebbenden op het waakzaam oplettend toezigt op de openbare markten, en het toelaten van granen aan de molens als anderzins, die maatregelen te beramen en ten uitvoer te leggen, waardoor men zich tegen de bedoelde schadelijke uitwerk-selen, voor de gezondheid van menschen en vee kan waarborgen; wordende de heeren Distrikts-Kommissarissen uitgenoodigd, om toe-tezien dat hieraan door de Plaatselijke Besturen in hun Distrikt worde voldaan.

En zal dit besluit, door middel van het Provinciaal Blad, worden gezonden aan de Besturen der Steden en Gemeenten en de heeren Distrikts-Kommissarissen in deze Provincie, tot informatie en narigt en om zich daarnaar te gedragen.

's HERTOGENBOSCH, den 16. September 1841.

De Staatsraad Gouverneur voornoemd,

B^n VAN DEN BOGAERDE.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten September.

Het hof der pairs is gisteren vergaderd geweest, om mededeeling te ontvangen van het koninklijk bevelschrift, waarbij exclusive dit koninklijk geregtshof wordt geconstitueerd om kennis te nemen van den aanslag op den 13den dezer tegen de drie Prinsen gepleegd. — Het voorloopig onderzoek dezer zaak wordt ijverig voortgezet, en dagelijks ondergaat de dader *Quenisset* verhooren, die echter tot nog toe, wat men er ook eerst van gezegd hebbe, niet veel be-langrijks schijnen te hebben opgeleverd.

Eergisteren hebben er nogmaals zamenscholingen in sommige wij-ken van de hoofdstad plaats gehad. Gisteren avond is het daaren-tegen volmaakt rustig geweest.

— De koning wordt den 24sten op het kasteel van Compiegne verwacht. Den volgenden dag zullen er nieuwe vaandels en eere-teekenen aan de regimenten worden uitgereikt. Zij M. zou tot den 10den der volgende maand aldaar verblijven. — Gisteren is de her-tog *van Orleans* naar Compiegne vertrokken.

— Men verzekert, dat de heer *Humann* de voorwaarden zijner geldleening niet heeft vastgesteld, dan na den heer *Rothschild* te hebben geraadpleegd. Men verzekert verder, dat het *minimum* van den minister op weinige centimes na, overeenstemt met het hoogst bedrag, door dien bankier gesteld. Men denkt dat de leening tot den prijs van 80 fr. zal worden aangenomen.

— De *National* is andermaal, ook de *Gazette de France* is eergisteren in beslag genomen, alsmede een paar departementale bladen.

— De berigten uit Clermont luiden, dat aldaar bij voortduring arrestatien plaats hebben van lieden die in de jongste onlusten be-trokken zijn. Volgens sommige berigten zou het noodig zijn bevon-den, om nog meerder troepen van Toulouse derwaarts te zenden. Het koninklijk geregtshof van Riom is met het onderzoek der on-lusten die te Clermont plaats gehad hebben, belast.

— De berigten tegenwoordig uit Algiers ontvangen, luiden vrij gunstig. In den omtrek der stad zoowel als in de nabijheid van Beli-dah is het zeer rustig. Het opperhoofd der Arabieren *Osman*, welken de gouverneur-generaal *Bugeaud* tot bey van Mascara heeft verheven, zou dezer dagen in die betrekking worden bevestigd. Het schijnt dat vele Arabieren, die zich in den laatsten tijd aan de fransche heerschappij onderworpen hebben, zich in die stad vestigen, hetwelk daarenboven eene sterke bezetting, meest van fransche troe-pen heeft, zoodat die plaats weldra eene der aanzienlijkste van de provincie Oran zal worden.

De *Moniteur Algérien* van den 14den, bevat een besluit, waarbij bepaald wordt, dat de kavallerie van gezegden bey bestaan zal uit twee eskadrons, ieder ter sterkte van 152 man, de deserteurs der legermagt van *Abd-el-Kader* zullen daarin opgenomen kunnen wor-den. Laatstgenoemde hield zich voortdurend in de streken van Te-tedempt op, zoekende weder een leger bijeen te brengen, maar de ijver zijner aanhangers is zeer verflaauwd en zijn invloed aanmerkelijk verminderd. Hij had in den laatsten tijd zeer heftige proklamatien tegen de Franschen uitgevaardigd, doch dezelve vonden weinig ingang meer. Men voorspelde daaruit, dat de najaarsveldtogt veel minder bloedig zou wezen, en de vrede welligt niet langer zou uitblijven.

Bij eene dagorde van den 10den September, heeft de generaal *Bugeaud* de fransche krijgsmagt in de provincien Algiers en Titarie in drie divisien verdeeld, onder de maarschalken de camp *Baraguay d'Hilliers*, *Changarnier* en *de Bar*. Dezelve bestaat uit zeven re-gementen infanterie van linie, en regement van het vreemden legioen, 3 bataillons jagers te voet, 1 bataillon ligte afrikaansche infanterie, Zouaven, uit twee regementen jagers te paard en eenige inlandsche ruiterij.

Te Cherchell hebben zich een 500 tal kolonisten gevestigd, onder daar van zijn oude krijgslieden die in Afrika gevochten hebben.

Van den 23sten. — Aan de zamenscholingen van de kwalijkgezinden schijnt een einde te zijn gekomen; de hoofdstad is althans ook gisteren zeer rustig geweest.

De heer *Pasquier* heeft gisteren *Quenisset* een eerst verhoor doen ondergaan, waarna eenige nieuwe arrestatien hebben plaats gehad.

Volgens een der dagbladen zou men, uit de tot dus ver door *Quenisset* gedane verklaringen, het bestaan vernomen hebben van een komplot dat den dood gezworen had van al de leden der koninklijke familie, waar zij die ook aantreffen mogten. Na den koning, was de hertog *van Orleans* inzonderheid bestemd, om onder de slagen der zamengezworenen te vallen; zijn dood toch leidde tot een regentschap, onder welks beheer onlusten en staatkundige omkeeringen het gemakkelijkst zijn tot stand te brengen. Tot de uitvoering van het komplot was men voornemens zich naar het kamp van Compiegne te begeven, tijdens de koning en de prinsen zich daar bevonden; de komst van het 17de regiment en het gerucht dat de koning en de beide oudste prinsen hun broeder te gemoet zouden komen, deed de zamengezworenen van plan veranderen. Men was dus besloten, om op den weg van het regiment, ter hoogte der Bastille, de Prinsen te [illegible]. Behalve zijner geheime societeit, hadden zich ieder afzonderlijk verbonden, maar *Quenisset* had alleen zijn woord gehouden, en deze laagheid zijner medepligtigen, gelijk hij het noemde, had hem doen besluiten om van het ontwerp geen geheim meer te maken.

— Gisteren hebben er eenige wanordelijkheden onder de werklieden aan de vestingwerken bij Batignolles plaats gehad; door tusschenkomst der gewapende magt werd de orde echter spoedig hersteld.

— Ter beurze van heden (23 September) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 114,60; 3 pCt. 79,15; Nap. r. 105,30; Sp. Ardoin 22¼; Rom. L. 103½.

ENGELAND.

LONDEN, den 22sten September.

Het huis der gemeenten heeft reeds een aantal posten van de begroting aangenomen; de oppositie heeft bij de verschillende stemmingen steeds eene aanzienlijke minderheid gehad.

De heer *Villiers* heeft, in den loop der beraadslagingen, van sir *R. Peel* willen weten, tot hoe lang het Parlement zou worden geprorogeerd, maar door den eersten minister is daarop alleen geantwoord, dat zulks van de omstandigheden zal afhangen. Het doel der vraag was blijkbaar, om bij een meer bepaald antwoord, den minister te verwijten, dat hij de meest dringende aangelegenheden des lands [illegible].

Vrij algemeen gelooft men, dat het Parlement in de tweede of derde week van october zijne zittingen zal schorsen.

De nieuwe fransche gezant, de heer *St. Aulaire*, is alhier aangekomen met veel onderscheiding ontvangen.

Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 89¼; Ned. 2½ 51½; Id. 5 pCt. 102½, Spanje 22; Portugal 18¼; Braz. 68½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 24sten September.

De koning en koningin worden heden avond op het kasteel van Laeken terugverwacht.

Ook de hertog van Saxen-Coburg, oudste broeder des konings, die zich thans te Parijs bevindt bij zijne dochter de hertogin *van Nemours*, wordt eerstdaags te Brussel verwacht, terwijl tegen morgen de komst aangekondigd wordt van de hertogin *van Kent* en den prins *van Leiningen*.

De jaarlijksche September-feesten worden thans alhier gevierd. Heden heeft in het park den wedstrijd der muzijkgenootschappen [illegible]. Morgen zullen de boogschutters-genootschappen naar den prijs [illegible] eene groote harddraverij gehouden worden.

[illegible]

In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van Donderdag laatstleden, heeft de voorzitter kennis gegeven, dat nog vijf requesten zijn ingekomen van sollicitanten, die bij het opmaken der nominatie voor de algemeene rekenkamer in aanmerking wenschten te komen, namelijk van de heeren H. C. Jungbluth, Gemeente hoofdambtenaar bij de algemeene rekenkamer, en A. J. Bl. J. Bloemaerts, referendaris honorair bij den Raad van State, waarnemend secretaris van den provincialen Raad van Limburg. Deze stukken worden ter inzage der leden op het bureau nedergelegd.

Aan de kamer werd hulde gedaan van het register der Nederlandsche *Staats-Courant*, jaargang 1840. — Plaatsing in de boekerij.

Hierna werd overgegaan tot het opmaken der nominatie voor het lidmaatschap der algemeene rekenkamer. De Voorzitter benoemt tot stemopnemers de heeren Repelaer, van Heekeren, Star Busmann en Michiels van Verduijnen.

Er heeft eene eerste stemming plaats om te bepalen, wie als eerste kandidaat op de aan Zijne Majesteit aan te bieden lijst zal worden geplaatst. De uitslag dezer stemming is als volgt: mr. H. van Stralen verkrijgt 9 stemmen; jhr. O. W. Hora Siccama 8 stemmen; P. M. van Meurs 7 stemmen; mr. A. F. J. Romswinckel 5 stemmen; mr. P. P. Quarles van Ufford 3 stemmen; A. H. Naus, mr. L. W. G. Hovy, jhr. C. H. T. Nahuijs, B. Frieswijk en A. J. H. Bloemaerts, ieder 2 stemmen; en J. Revius, D. Fockema, J. P. Overgaauw Pennis, jhr. L. J. H. Ridder de van der Schueren, A. Elink Sterk, E. L. baron Rengers en D. J. H. Boellaard ieder ééne stem.

Niemand de volstrekte meerderheid bekomen hebbende, heeft er eene twee stemming plaats, waaraan 50 leden deel nemen en die dezen uitslag heeft: Hora Siccama 15 stemmen, van Stralen 8, van Meurs 8, Frieswijk 3, Naus 3, Romswinckel 3, Nahuijs 2, Hovy 2, Bloemaerts 1, Revius 1, J. H. van Reenen, oud lid der Staten-Generaal, 1, Quarles van Ufford 1, Overgaauw Pennis 1 en Boellaard 1.

Daar nog niemand de volstrekte meerderheid bekomen heeft, wordt er tot eene derde stemming overgegaan, waar bij zich nu de keus bepalen moet tusschen de heeren Hora Siccama en van Meurs, die bij de vorige stemming de meeste stemmen bekomen hebben. De heer van Stralen heeft wel hetzelfde aantal stemmen bekomen, als de heer van Meurs, doch daar, volgens art. . . . . van het reglement van orde in dit geval de ouderdom den voorrang geeft, en het na een daaromtrent door den Voorzitter bevolen onderzoek blijkt, dat de heer van Stralen 41 jaren oud is, terwijl de heer van Meurs, volgens zijn ingediend request, reeds 40 jaren in administratieve betrekkingen geplaatst is geweest, beslist de kamer, dat de laatste hier met den heer Hora Siccama in aanmerking moet komen. Bij de derde stemming nu erlangt jhr. O. W. Hora Siccama, commies bij het ministerie van Binnenlandsche zaken, 36 en de heer van Meurs 14 stemmen, zoodat de heer Hora Siccama als eerste kandidaat op het aan Zijne Majestsit aan te bieden drietal zal worden geplaatst.

Voor de benoeming van den tweeden kandidaat hebben de drie navolgende stemmingen plaats.

Eerste stemming. De heeren van Meurs 10, van Stralen 9, Quarles van Ufford 8, Hovy 4, Frieswijk 4, J. H. van Reenen 3, Nahuijs 2, Bloemaerts 2, Overgaauw Pennis 2, Revius 2, J. L. Le Houx 2 stemmen; Boellaard en Naus ieder ééne stem.

Tweede stemming. De heeren van Meurs 12, Quarles van Ufford 11, van Stralen 10, Nahuijs 4, Frieswijk 3, Revius 2, Overgaauw Pennis 2, Bloemaerts 2 stemmen; Le Houx, de van der Schueren, Hovy en Naus, ééne stem.

Derde stemming. De heeren van Meurs 27 en Quarles van Ufford 23 stemmen.

De heer P. M. van Meurs, commissaris bij het provinciaal bestuur van Noordbraband, zal alzoo als tweede kandidaat op het drietal worden geplaatst.

Voor de benoeming van den derden kandidaat, hebben de drie volgende stemmingen plaats:

Eerste stemming. De heeren van Stralen 10, Quarles van Ufford 8, Overgaauw Pennis 5, Frieswijk, Nahuijs 3, Hovy 3, Revius 3, Le Houx 2, de van der Schueren 2, Elink Sterk 2; Boellaard, Rengers, Naus, Bloemaerts, D. P. van Hoogenhuijze, Jhr. mr. van Alphen en van Reenen, ieder ééne stem.

Tweede Stemming. De heeren van Stralen 15, Quarles van Ufford 10, Overgaauw Pennis 7, Frieswijk 6, Le Houx 2, Bloemaerts, Naus 2, Nahuijs 2, Elink Sterk 2 stemmen; de van der Schueren en Hovy, ieder ééne stem.

Derde Stemming. De heeren van Stralen 26 en Quarles van Ufford 24.

De heer mr. H. van Stralen, commies bij het departement van binnenlandsche zaken, zal alzoo als derde kandidaat op het drietal worden geplaatst.

Gedurende den verdere loop der vergadering is die tot drie uren [illegible] den middag heeft geduurd, heeft de Kamer zich met het opmaken der nominatie ter vervulling der vacature in den Hoogen Raad bezig gehouden, en de lijst van de kandidaten daarvoor, na 2 stemmingen, aldus vastgesteld:

Eerste kandidaat: De heer mr. N. Verloren, procureur-generaal in de provincie Limburg; (bij eene derde stemming met de meerderheid van 30 stemmen tegen 29, die aanhing heer mr. W. C. Wintgens, advocaat te 's Hage, toevielen, verkozen).

Tweede kandidaat: De heer mr. W. D. Cramer burgemeester der stad Amsterdam; (mede bij eene derde stemming verkozen, waarbij hij 29 en de heer Michiels van Verduynen, regter van instructie te Maastricht, 21 stemmen had).

Derde kandidaat: De heer C. H. Gockinga, regter te Winschoten (bij eene derde stemming verkozen met 25 stemmen tegen 24, die den advokaat Wintgens toevielen).

— Men vernoemt, dat Z. M. den heer Mr. *J. L. Cremer van den Bergh van Heemstede* in den Nederlandschen adelstand verheven heeft.

— Bij besluit van Z. M., zijn tot ridders der orde van den Neder-

landschen Leeuw benoemd de heeren *J. L. A. Luyben*, lid van de tweede kamer der Staten-Generaal en *P. J. M. Fauchey*, te Rotterdam. Nog is door Z. M. benoemd tot ridder der Militaire Willemsorde, 3de klasse, de geboren vrijheer baron *Carl von Culmbah*, kolonel in Oostenrijksche dienst, die zich thans in de residentie bevind.

— Uit Zwolle meldt men, dat Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, voor eene som van *f* 15,000 heeft deelgenomen in de negotiatie van het benoodigd kapitaal, tot daarstelling van het kanaal van Zwolle over Almelo naar Denekamp en Hengelo, en dat de inschrijvingen in die negotiatie tot eene belangrijke hoogte geklommen zijn.

— De russische gezant bij het Nederlandsche hof, de baron *von Maltitz*, die gedurende het grootste gedeelte van den zomer eene buitenlandsche reis heeft gedaan, is thans in de residentie teruggekomen.

— In het *Handelsblad* leest men het volgende:

„Wij vernemen dat de Heer *Christiaan Verveer*, fabrikant van stoomwerktuigen te Amsterdam, aan zijne vrienden en correspondenten circulaires heeft verzonden, waarin hij berigt dat in zijn fabriek stoomwerktuigen worden vervaardigd, die, in vergelijk der thans in gebruik zijnde, slechts één derde van de brandstof benoodigd hebben. Het is eene onbetwistbare waarheid dat dit de weg is, om het stoomwerktuig tot veelsoortiger werkzaamheden te zien aanwenden, dan tot dus verre mogelijk was, althans in die landen, waar de brandstof tot hooge prijzen van elders worden aangevoerd, gelijk het onze. Ofschoon het meel in eene stoommolen gemalen in kwaliteit verre de voorkeur verdient, boven dat uit wind- en watermolens voorkomende, — gezwegen van alle andere voordeelen, die gene, boven deze, in hooge mate doen aanprijzen — is het aantal stoom-meelmolens in dit land nog zeer gering, omdat de groote uitgave voor brandstof, de rekening zeer doet twijfelen. Is het nu waar dat de Heer *Verveer* deze hoofd-uitgaaf zoo aanmerkelijk weet te verminderen, dan is het geloofbaar dat vele wind-korenmolens niet alleen, maar vele andersoortige windmolens spoedig voor stoommolens zullen plaats maken, en dat in het algemeen eene menigte werkzaamheden met vrucht door stoommachines zullen kunnen worden gedreven, waarvan men zich thans om de twijfelachtige rekening meent te moeten onthouden."

— Uit Utrecht schrijft men: „Tot bewijs van de buitengewone kracht en vruchtbaarheid der ingevoerd wordende uitvindingen, om zonder den grond te bemesten, daarin granen en andere producten te kunnen verbouwen, ziet men te Elst, bij Amerongen, provincie Utrecht, het volgende, als: boekweit, welke den tweeden Augustus jl., in den grond gebragt is, in volle bloei, en waaraan reeds korrels bevonden worden; — haver, welke stoelen of bossen gevormd heeft, tot het getal van vijftien halmen van eene korrel; — rogge tarwe en gerst tot dertig en veertig in getal; boekweit, welke op den achttienden Junij van dit jaar uitgezaaid is, en waarvan, niettegenstaande het veel gevallen regenwater, storm en hagel, zoo veel zaad is, waarover zich deskundigen verwonderen; — alsmede boekweit en garst, die meer dan vijftig aren in den krop van eene dagelijks gemaakte duif geweest is, en waarvan de aren der gerst zoo [illegible] als in de beste en bemeste akkergronden gevonden worden. Kapucijner erwten, welke eerst in het begin van Junij in den grond zijn gelegd en tot eene hoogte van 2 el 2½ palm tot 3 el 5 palm Nederlandsche maat, geklommen zijn, waaraan vele bloesems en peulen zijn, — ook tabak, en wel van zulke qualiteit, waarover deskundige tabaksplanters zich verwonderen."

— Uit Aken schrijft men, dat op de gemeenteheide bij Tüddern, in het district Heinsberg, een der zich aldaar in groot aantal bevindende heuvels is omgegraven en dat bij die gelegenheid, in eene diepte van twee tot vijf voeten onder de oppervlakte, onderscheiden urnen, met asch en vermolmde menschenbeenderen gevuld, alsook eene strijdbijl, eene lans en onderscheiden wapenversieringen gevonden zijn. Bij nadere nasporingen is nog eene soort van regenbak of put, benevens het overschot van eene waterleiding ontdekt, en op eene diepte van 2 tot 3 voet onder den grond, een gedeelte van de oude Heerbaan uitgegraven. Deze opgravingen versterken deskundigen in het vermoeden, dat vroeger Romeinsche legioenen en een kamp aldaar geweest zijn.

— Te Geneve is den 10den dezer de beroemde kruidkundige *de Candolle* overleden. — Daarentegen deelt de *Semaphore* van Marseille, die het een [illegible] dichter *Silvio Pellico* had aangekondigd, thans een brief uit Milaan mede, waarin verzekerd wordt, dat het gezegde berigt ten eenenmale ongegrond is, en de genoemde dichter zich nog in volmaakte gezondheid bevindt.

Van den 25*sten*. — Aan den heer *F. A. L. van Reuth* is, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als luitenant bij de schutterij te Breda.

— In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van gisteren heeft de centrale afdeeling verslag gedaan op het ontwerp van wet houdende transitoire bepalingen voor het hertogdom Limburg in verband met het bepaalde bij art. 6 der grondwet. De beraadslagingen over dit ontwerp worden op heden bepaald.

Door de commissie tot de verzoekschriften wordt vervolgens rapport op eenige verzoekschriften uitgebragt en de vergadering daarna tot heden gescheiden.

Heden zal door de kamer ook eene zitting met gesloten deuren worden gehouden, waarin over de staatsbegrooting zal worden gehandeld, en welke waarschijnlijk door eenige ministers, maar zeker, naar men vernoemt, door den directeur-generaal van oorlog zal worden bijgewoond.

— In de jongste vergaderingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn de verslagen der centrale afdeeling over de aanhangige ontwerpen van wet wegens de instructie van de algemeene rekenkamer en finantiële maatregelen uitgebragt, en de discussien daarover bepaald op Maandag den 27 dezer.

— De Regering heeft thans geantwoord op de aanmerkingen der Afdeelingen van de Tweede Kamer, betreffende het departement van oorlog.

Zij zegt: „dat het van zelve spreekt, dat het massaal beloop der kosten het gevolg moet zijn van de sterkte en organisatie van het leger, en dat een en ander weder behoorlijk in verband moet staan met het algemeen stelsel van verdediging; terwijl de krijgsmagt ook in vredestijd moet kunnen worden geoefend, en tot het verrigten van zoodanige diensten aangehouden, dat daarover in geval van oorlog, met eenig uitzigt op goed gevolg, kan worden beschikt.

„Dit alles in het oog houdende, en wel bijzonder lettende op art. 202 der Grondwet, volgens hetwelk de Koning zorgen moet dat er ten allen tijde eene toereikende zee- en landmagt onderhouden worde: meent men, dat de sterkte der onderscheiden wapenkorpsen van het leger niet voor verdere vermindering vatbaar is, als zijnde het voorname doel toch geen ander dan de verdediging, in tijd van nood, van den vaderlandschen grond. De mogelijkheid moet dus bestaan, om dit doel te bereiken. De berekening van het benoodigde, om ingeval van oorlog ten minste die hoofdpunten te bezetten, die zulks volstrekt vorderen, en eenige magt bijeen te houden om zich tegen over den vijand te stellen, of buitengewoon bedreigde plaatsen te hulp te komen, heeft tot grondslag gestrekt van de thans bepaalde sterkte en der gegeven organisatie aan het leger."

Omtrent de organisatie worden vele bijzonderheden aan de Kamer medegedeeld, en gezegd dat het aantal manschappen, hetwelk in vredestijd voortdurend onder de wapenen mag worden gehouden, ter naauwer nood toereikend is om de dagelijksche dienst te verrigten.

Overigens wordt gezegd, dat het cijfer voor oorlog, met 1 Januarij 1840 vastgesteld, ruim 14 milioenen bedroeg; dat de vermindering van 12 milioenen grootendeels op het personeel van het leger gedrukt heeft en heeft moeten drukken, en dat het verleenen van veelvuldige pensioenen het onvermijdelijk gevolg daarvan geweest is.

Wijders wordt opgemerkt dat, bij de tegenwoordige organisatie van het leger, de strijdkrachten inderdaad zijn vermeerderd, door het grooter aantal vrijwilligers, in de zamenstelling der korpsen opgenomen, en de kosten voor het personeel aanmerkelijk zijn verminderd; dat de tegenstanders eene belangrijke verligting zullen vinden in de bepalingen, volgens welke de miliciens, die voor de vroegere organisatie, in tijd van vrede, gedurende hunne vijfjarige dienstpligtigheid, 15 maanden onder de wapenen moesten wezen, thans, bij vrede, slechts 7 maanden werkelijk dienst zullen te verrigten hebben.

De Regering zegt dat op de kosten voor het departement vermindering plaats heeft; dat het lot veler officieren op eenen voegzamen voet moest worden verzekerd; dat het houden van eene naauwkeurige en volkomen contrôle op het werkelijk aanwezen der paarden, waarvoor de fourrages moeten betaald worden, onmisbaar is, en dat men hier wel vertrouwen moet schenken.

Op den generalen staf en de officieren der administratie acht men in verhouding tot de sterkte van het leger en tot de diensten die zij te verrigten hebben, geene verdere vermindering raadzaam of doenlijk. De staf der artillerie is op het *minimum* gebragt.

De verlangde vermindering der rijdende artillerie van 7 tot op 4 batterijen mag met regt voor ondoenlijk worden gehouden. De veldartillerie is reeds van 12 op 8 batterijen gebragt, verdere reductien zijn dus onraadzaam. Ook bij de genie is reeds verminderd en verminderd. Eene verdere vermindering van het wapen der kavallerie wordt volstrekt onraadzaam geacht. Zij telt thans 3120 paarden, en is dus inderdaad reeds te gering, in vergelijking met de sterkte der andere wapens. Het korps [illegible]bataillon, hoe gewigtig in vredestijd, is echter voor het departement van oorlog van zeer weinig of geen nut.

De opheffing van de stoeterij te Borculo wordt toegegeven.

De nadere toelichting van het uitgetrokkene voor reiskosten vindt men onmogelijk.

Ook omtrent de bedenkingen betreffende de marine is geantwoord. De veronderstelde neiging tot vermindering bestaat niet, zegt de Regering. Wel bedraagt de begrooting ruim *f* 11,000 meer, doch dit is ontstaan door de voordragt van eene som voor het departement van kolonien, dat voor gelijke som is verminderd.

Men is wijders voortgegaan om het getal vaste werklieden op de etablissementen te verminderen; het getal dier werklieden bedroeg op 1 Julij 1841, 2699, zijnde 515 minder dan het jaar te voren.

Sedert verscheidene jaren zijn geen groote schepen op stapel gezet; die welke op de hellingen staan worden langzaam afgewerkt. Bij de verandering die zich alom in het voeren van den oorlog ter zee schijnt voor te bereiden, waarbij het nog onzeker is, of men zich uitsluitend of grootendeels van het stoomvermogen zal bedienen, tracht de regering zich aan de voorschriften eener doelmatige voorzigtigheid te houden; men voltooit hetgeen begonnen is, maar zorgt om bij nieuwe constructie het oude te vermijden.

De groote afstand onzer Overzeesche Bezittingen zal welligt vorderen, dat Nederland langer zeil-oorlogschepen zal behoeven, dan andere volken; maar ook bij de zamenstelling van deze zal, in verband tot de in de Afdeelingen gemaakte aanmerking, gelet worden op hetgene onze staatkundige positie meer bijzonder vordert, met vermijding derhalve van eene ondoelmatige navolging der volken, die het bezit van een aantal schepen van het eerste charter steeds mogten blijven beschouwen als een noodwendig bestanddeel van hunne militaire marine.

De voorraad der marine is niet ruim, als een gevolg van de karig bedeelde marine-begrooting; zijnde op den 1 julij 1841 de totale sterkte der marine in werkelijke dienst 5337 hoofden, zoowel officierën, onder-officieren en matrozen, als geëmbarqueerde mariniers.

Bij de beantwoording op de aanmerkingen omtrent het departement van financiën wordt onder anderen gezegd, dat de daarstelling van de leening van 18 millioenen, bij de wet van 27 december 1840 toegestaan, in het belang der schatkist, zoo veel mogelijk is verschoven.

Wat het bedrag der werkelijke schuld aangaat, op 10 junij 1841 was in het grootboek der 2½ percent nationale werkelijke rentegevende schuld ingeschreven ƒ 768,862,000; hierbij komt nu het kapitaal, vereischt ten gevolge van den maatregel nopens de uitgestelde schuld, te weten ƒ 71,396,032; dus gezamenlijk kapitaal ƒ 840,258,032; en jaarlijksche rente ƒ 21,006,450,80.

De Regering kan niet toegeven, dat nopens pensioenen geen verkregen regten zouden bestaan.

Wat het pensioen van den heer *van Gobbelschroy* betreft, het is de Minister van Financiën die, door het contrasigneren van het besluit daartoe, er de verantwoordelijkheid van op zich heeft genomen.

Het pensioen is verleend, zegt de Minister, omdat de heer *van Gobbelschroy*, die aan de Regering steeds getrouw gebleven is en, naar aanleiding van het tractaat van Londen, verklaard heeft Nederlander te blijven, op grond van bestaande verordeningen, daarop regtmatige aanspraak had, anderdeels, omdat door die toekenning eene besparing van ƒ 3000 wordt verkregen, hebbende genoemde heer voortdurend ƒ 9000 genoten. De vergunning van het alzoo toegekend pensioen buiten 's Lands te verteren is bij wijze van uitzondering op, maar geenszins in strijd met de bestaande verordeningen gegeven, ten einde tot geen voedsel te verstrekken aan het vermoeden, dat het opgenoemd adres van den gewezen staatsdienaar met eenigerlei staatkundige bedoelingen of pogingen in verband zou staan.

— In de *Rotterdamsche Courant* leest men heden het volgende:

„De heer baron *van der Capellen*, oud gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië heeft dezer dagen de residentie bezocht, is eenen andermaal bij Z. M. den Koning toegelaten, heeft ten Hove gedineerd, maar is thans reeds weder naar Utrecht vertrokken. In de tegenwoordige omstandigheden is daardoor bij velen de gedachte opgekomen, dat de portefeuille van buitenlandsche zaken dien staatsman opgedrongen zou zijn; zelfs heeft het gerucht zich verspreid dat die werkelijk door hem zou zijn aangenomen. Anderen meenen echter reden te hebben om, voor als nog althans, hieraan te moeten twijfelen."

— Uit Luxemburg schrijft men dat de weigering van Z. M. om de deze tot toetreding van het groothertogdom tot het Duitsche tolverbond te ratificeren, aldaar bijzondere blijdschap verwekt had, zoodat naar aanleiding daarvan eene algemeene illuminatie der stad, ten blijkeniere van vreugde over dezen uitslag. In verschillende gemeenten werden dankbetuigingen aan Z. M. gemaakt, waarin de regering van de vesting zelve is voorgegaan.

— Den 23sten dezer is ter reede van Hellevoetsluis, na een ruim driejarig verblijf in de Oost-Indien, van Batavia aangekomen, Zr. Ms. oorlogskotvet *Nemesis*, kapit.-luit. *van der Plaat*.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. N°. 6133, een premie van ƒ 1000.
3e — N°. 15043, 9440, ieder ƒ 1000.
4e — N°. 10241, 9230, ieder ƒ 1000.
6e — N°. 12816, 18891, ieder ƒ 1000.
7e — N°. 17767, ƒ 10,000; N°. 5859, ƒ 1250; N°. 18237, 4023, ieder ƒ 1000.
8e — N°. 7152, een premie van ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *September*) werden genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51⅞, dert. zest. ¾; dito 5 pCt. 101 een zest.; Kanshil. 25 drie achtste; Synd. 4½ pCt. 92¼; dito 3½ pCt. 76½; Handelm. 155⅝, 155; O. I. 5 pCt. 97⅝, ⅞; Ardoins 19, 18 15/16, ⅞; dito coupon 18; oude Russen 105⅜; dito 4 pCt. 86⅝; Metall. 105⅝; Amerika 6 pCt. 82½; Id. Bankactien 15½.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van ruim twee weken, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, Vrouwe ESTHER CONSTANTIA DE ROOS, in den ouderdom van 56 jaren, na eene gelukkige Echtverbindtenis van 26 jaren.

's Prinsenhage, den 19 September 1841. G. LUIJSTERBURGH.

*** Voor een JONGELING van den Protestantschen Godsdienst, tusschen 16 en 17 jaren oud, vraagt men eene gelegenheid om bij een KUNDIG CHIRURGIJN geplaatst te worden, ten einde hem in dat vak te onderwijzen en tot het afleggen van een Examen bekwaam te maken. De Jongeling is eenigzins bekend met de Latijnsche taal en heeft reeds eenigen tijd in eenen Apotheek werkzaam geweest.

Verzoeke zich met opgave der Voorwaarden te adresseren bij de Uitgevers dezer. Brieven *franco*.

*** Een TIN- en LOODGIETERS-KNECHT, vast werk begerende, adresseere zich in persoon of met *franco*-brieven bij

A. G. BEENS,
Mr. Tin- en Loodgieter, te Breda.

*** Een GEHUWD MAN binnen deze Stad, van de Roomsch-Katholijke Godsdienst, die 27 jaren in eene dienst als HUISKNECHT en KOETSIER werkzaam is geweest, en van zijn gedrag en eerlijkheid de beste getuigenissen kan inleveren, door onvoorziene omstandigheden thans buiten dienst, wenscht ten spoedigste weder in dezelfde of soortgelijke betrekking, hetzij binnen of buiten de Stad *Breda*, geplaatst te worden. Adres onder letter M. aan het Bureau dezer Courant. Brieven *franco*.

*** Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris, te *Breda*, zal, ten verzoeke en ten woonhuize van den Heer J. v. d. BRINK, in het *Nederlandsch Koffijhuis*, in de Reigerstraat, aldaar, op Dingsdag den 28 September 1841, des voormiddags ten *tien* ure, in het openbaar Verkoopen:

25 PAARDEN, van 5 tot 10 jaren oud, geschikt voor Diligence- en andere diensten. — Een CHAR-à-BANCS, voor 12 à 15 Personen, geschikt voor Diligence- en Particulier Rijtuig. — Een DILIGENCE voor 9 Personen. — Een CHAR-à-BANCS voor 9 Personen. — Een STAETE-KOETS met Toebehooren. — Eene KOETS of LANDAW. — Drie CABRIOLETS. — Vier KARRETJES, voor 1 en 2 Paarden, met en zonder Veren. — Drie CHAISEN voor 1 of 2 Paarden. — Voorts onderscheidene PAARDENTUIGEN en hetgeen te voorschijn zal worden gebragt. — Alles daags te voren en op den dag der Verkooping te zien. — De Verkooping geschiedt op 3 maanden Crediet.

AANZIENELIJKE VERKOOPING,

op Maandag den 4 October 1841 en volgende dagen, in de *Gewone Verkoopzaal*, op de *Veemarkt*, te *Breda*, van extra fraaije Mahonij- en Eiken Meubelen, Pendules en Vazen, Spiegels en Platen, Bedden met Toebehooren, Dekens en Karpetten, Kagchels en Haarden, eenig gemaakt Goud- en Zilverwerk en Juweelen, eenige Manufactuur-goederen, bestaande in: circa 1000 El Wit Linnen, waaronder supra fijn, eenige stukjes Servetgoed, Mariasoeps, Drap de Zephir, half Laken en Mode Casimir.

Verders eene

Aanzienelijke Partij AANGEHAALDE GOEDEREN,

bestaande in: circa 2000 paren gekleurde en gesneden Sajetten- en Katoenen Mitas-, Frokvoet- en Kinderkousen, eenige ditto Slaapmutsen en Borstrokken, 2 stukken zwart Laken, eenige stukjes van Katoen met Zijde voor Vesten, 200 stuks onopgemaakte Witte Manshoeden, 120 bossen Schrijfpennen, ruim 200 paren gekleurde en zwarte Dameslaarsjes, 120 Konijnvellen, 24 gros loderen Bandjes voor Petten, enz.

Zaturdag den 2 October op de gewone uren aldaar te zien.

NB. De Aangehaalde Goederen zullen *Dingsdag* en *Woensdag* Verkocht worden.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een STERKE EIKENHOUTEN MANGEL, lang 2 El en breed 1 El 10 Duim.

Nader informatie bij de Uitgevers dezer.

UIT DE HAND TE KOOP: —

Een HUIS, genaamd *HET ZWIJNSHOOFD*, staande in het Kerkstraatje. Te bevragen bij den Heer J. A. A. KERSTENS, Ginnekenstraat, letter B, N°. 83.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.